

SARDAR PATEL UNIVERSITY
F.Y.B.Com. EXAMINATION
2012

Wednesday, 11th April
 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

ADVANCED ACCOUNTING AND AUDITING

UB02ECOM01/13 : PAPER - III

કુલ ગુણ: ૬૦

નોંધ: જરૂરી ગણતરી દર્શાવો.

પ્ર.૧ સચિન લિમિટેડનું તા.૩૧.૩.૨૦૧૨ના રોજનું પાકુ સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

જવાબદારી	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
૨૦૦૦ ઇક્વીટી શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો	૨૦૦૦૦૦	જમીન	૧૦૦૦૦૦
૫૦૦ ૭%ના રીડીમેબલ પ્રેફ. શેર		મકાન	૮૨૫૦૦
દરેક રૂ.૧૦૦નો એક એવા રૂ.૮૦		સાંચા અને	
ભરપાઈ થયેલ	૪૦૦૦૦	ચંત્રો	૫૦૦૦૦
૫૦૦ ૮%ના રીડીમેબલ પ્રેફ. શેર		રોકાણો	૩૫૦૦૦
દરેક રૂ.૧૦૦નો એક એવા પૂર્ણ		સ્ટોક	૩૫૦૦૦
ભરપાઈ થયેલ	૫૦૦૦૦	દેવાદારો	૬૦૦૦૦
શેર પ્રિમિયમ	૫૦૦૦	રોકડ	૨૭૫૦૦
સામાન્ય અનામત	૩૭૫૦૦		
નફા-નુકસાન ખાતુ	૧૭૫૦૦		
લેણદારો	૪૦૦૦૦		
	૩૯૦૦૦૦		૩૯૦૦૦૦

આ તારીખે કંપનીએ બંને પ્રકારના પ્રેફરન્સ શેર ૧૦%ના પ્રીમિયમે કંપનીધારા ૧૯૫૬ની કલમ-૮૦ની જોગવાઈઓનું પાલન કરીને પરત કરવાનું નક્કી કર્યું.

આ હેતુ માટે ઇક્વીટી શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો એક એવા જરૂરી સંખ્યામાં મૂળ કિંમતે બહાર પાડવામાં આવ્યા. ઘંઘામાં રોકડ બાકી રૂ.૧૫૦૦૦ રાખવાનું નક્કી થયું રોકાણો રૂ.૩૦૦૦૦માં વેંચવામાં આવ્યા. બધા પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને પૂરી રકમ ચૂકવવામાં આવી.

ત્યારપછી કંપનીએ પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવાથી ઉભી થયેલ અનામતનો ઇક્વીટી શેર હોલ્ડરોને પૂર્ણ ભરપાઈ બોનસ શેર આપવા માટે ઉપયોગ કરવાનું નક્કી કર્યું.

કંપનીના ચોપડામાં જરૂરી આમનોંધ લખો અને નવું પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

પ્ર.૧

- અ) પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા અંગેની કંપનીધારાની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. (૦૩)
બ) સીપલા લિમિટેડનું તા.૩૧મી માર્ચ, ૨૦૧૨ના રોજનું પાકુ સરવૈયું નીચે મુજબ હતું (૧૨)

જવાબદારી	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
બહાર પાડેલી ભરાયેલી અને વસુલ આવેલ મૂડી		સ્થિર (કાયમી) મિલકતો	૪૫૦૦૦૦૦
૧૨%ના ૧૦૦૦૦ રીડીમેબલ પ્રેફ. શેર		રોકાણો	૧૫૦૦૦૦
રૂ.૧૦૦નો પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ	૧૦૦૦૦૦૦	અન્ય ચાલુ મિલકતો	૧૫૦૦૦૦૦
૩૦૦૦૦૦૦ ઇક્વીટી શેર રૂ.૧૦નો એક	૩૦૦૦૦૦૦	બેંક બાકી	૧૩૫૦૦૦૦
અનામત અને વધારો			
શેર પ્રીમિયમ	૧૦૦૦૦૦		
સામાન્ય અનામત	૬૦૦૦૦૦		
ચાલુ જવાબદારી	૨૮૦૦૦૦૦		
	૭૫૦૦૦૦૦		૭૫૦૦૦૦૦

તા.૧લી એપ્રિલ, ૨૦૧૨ના રોજ ૧૨%ના રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ૧૦% પ્રીમિયમ સહિત પરત કરવાના છે. કંપની પાસે પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા માટે પૂરતી અનામત ન હોવાથી કંપનીએ જરૂરી એક એવા ૧૩%ના ક્યુમ્યુલેટિવ પ્રેફરન્સ શેર દેરક રૂ.૧૦૦નો એક એવા મૂળ કિંમતે બહાર પાડ્યા. બધા જ શેર વસુલ આવેલા અને પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ છે.

રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર પરત કર્યા પછી કંપનીએ દર પાંચ ઇક્વીટી શેર દીઠ એક ઇક્વીટી શેર રૂ.૧૦નો પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ બોનસ તરીકે આપવાનો ઠરાવ કર્યો.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધ લખો અને પ્રેફરન્સ શેર પરત કર્યા પછીનું પાકું સરવૈયું બનાવો.

પ્ર.૨ સાક્ષી લિમિટેડના ચોપડે તા. ૩૧.૩.૨૦૧૧ ના રોજ નીચેની બાકીઓ હતી. (૧૫)

જવાબદારી	રકમ રૂ.
૧૨ %ના ગિરો ડિબેંચર્સ	૧૦૦૦૦૦૦
ડિબેંચર પરત નિધિ	૧૦૦૦૦૦૦
ડિબેંચર પરત નિધિના રોકાણો :	
(૧) ૬%ની ગુજરાત સરકારની લોન(મૂળ કિંમતે ખરીદેલ)	૬૦૦૦૦૦
(૨) ૫%ની નેશનલ ડિફેન્સ બોન્ડ (દાર્શનિક કિંમત રૂ.૪૦૦૦૦૦)	૩૮૦૦૦૦
	૯૮૦૦૦૦

તા. ૩૧.૫.૨૦૧૧ ના રોજ ૬ %ની ગુજરાત સરકારની લોન રૂ. ૧૧૦ ના ભાવે તથા ૫ %ના નેશનલ ડિફેન્સ બોન્ડ રૂ. ૯૮ના ભાવે વેંચવામાં આવ્યા. એ જ દિવસે ડિબેંચર્સ રૂ. ૧૦૬ના ભાવે ચૂકવવાના બાકી વ્યાજ સહિત પરત કરવામાં આવ્યા. ડિબેંચર્સ પર વ્યાજ તા. ૩૧.૩.૨૦૧૧ સુધી ચુકવેલ છે.

(૧) ડિબેંચર્સ પરત નિધિ ખાતું (૨) ડિબેંચર પરત નિધિના રોકાણોનું ખાતું (૩) ડિબેંચર હોલ્ડરનું ખાતું (૪) ડિબેંચર ખાતું (૫) ડિબેંચર પરત પ્રિમિયમ ખાતું બનાવો.

અથવા

પ્ર.૨

- અ) તા. ૧.૧.૨૦૦૬ના રોજ સ્ટાર લિમિટેડ ૪૦૦૦ ૧૫%ના ડિબેન્ચર્સ રૂા. ૧૦૦નો એક એવા (૦૬)
૭% વટાવે બહાર પાડયા. ડિબેન્ચર્સ બીજા વર્ષની આખરથી શરૂ કરી દર વર્ષે રૂા. ૧૦૦૦૦૦
પરત કરવાના છે. બધા જ વર્ષો માટે ડિબેન્ચર વટાવ ખાતું બનાવો.
- બ) ૫૦૦૦ ૮%ના ડિબેન્ચર્સ દરેક રૂા. ૧૦૦નો એક એવા ૫ %ના પ્રીમિયમે પરત કરવા માટે (૦૬)
નીચેના ત્રણ વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા.
- (૧) રોકડમાં ચૂકવણી
- (૨) ૧૦ %ના રીડીમેબલ પ્રેફ.શેર રૂા. ૧૨૦ના ભાવે બહાર પાડવા(મૂળકિંમત રૂા.૧૦૦)
- (૩) ૮%ના નવા ડિબેન્ચર્સ રૂા. ૧૦૦નો એક એવા ૧૦ %ના વટાવે બહાર પાડવા ૨૦૦૦
ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ ૧૦%ના રીડીમેબલ પ્રેફ.શેર સ્વીકાર્યા, ૧૮૦૦ ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ
નવા ડિબેન્ચર્સનો સ્વીકાર કર્યો અને બાકીના ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ રોકડમાં ચૂકવણી
પસંદ કરી.
- જરૂરી ગણતરી દર્શાવી ડિબેન્ચર પરત કરવાની આમનોંધ લખો.

- ક) તા.૧.૧.૨૦૦૩ના રોજ લક્ષ લિમિટેડે ૮૦૦૦ ૮%ના ડિબેન્ચર્સ રૂા.૧૦૦નો એક એવા મૂળ (૦૩)
કિંમતે બહાર પાડયા. આ ડિબેન્ચર્સ પાંચ વર્ષ પછી ૫%ના પ્રીમિયમે પરત કરવાની શરતે
બહાર પાડવામાં આવ્યા. કંપનીના ચોપડે ડિબેન્ચર્સ બહાર પાડવાની અને પરત કરવાની
આમનોંધ લખો.

પ્ર.૩ હિસાબી નીતિ એટલે શું ? હિસાબી ધોરણ-૧ ‘હિસાબી નીતિનું પ્રગટીકરણ’ વિસ્તારથી (૧૫)
સમજાવો.

અથવા

પ્ર.૩

- અ) હિસાબી ધોરણની વ્યાખ્યા આપો અને તેની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. (૦૮)
- બ) નોંધ લખો. હિસાબી ધોરણ-૨ ‘સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન’ (૦૭)

પ્ર.૪ નિહારીકા લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (૧૫)

જવાબદારી	૨૦૦૫-૦૬ રૂા.	૨૦૦૬-૦૭ રૂા.	મિલકતો	૨૦૦૫-૦૬ રૂા.	૨૦૦૬-૦૭ રૂા.
ઇકવીટી શેર મૂડી	૨૦૦૦૦૦	૨૫૦૦૦૦	મકાન	૧૫૦૦૦૦	૨૫૦૦૦૦
૧૦%ની પ્રેફ. શેર મૂડી	૧૦૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	ચંત્રો	૧૦૦૦૦૦	૫૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૮૧૦૦૦	૮૧૦૦૦	ફર્નિચર	૫૦૦૦૦	૫૦૦૦૦
૧૫% ડિબેન્ચર્સ	૧૦૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	સ્ટોક	૫૦૦૦૦	૭૫૦૦૦
લેણદારો	૮૦૦૦	૧૦૦૦૦	દેવાદારો	૧૫૦૦૦૦	૧૨૫૦૦૦
દેવીહૂંડી	૪૦૦૦	૬૦૦૦	લેણીહૂંડી	૧૦૦૦૦	૧૫૦૦૦
પ્રોફિટ ફંડ	૮૦૦૦	૪૦૦૦	રોકડ બેંક	૨૦૦૦૦	૨૫૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૧૦૦૦૦	૫૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૦૦૦	૧૦૦૦
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૨૦૦૦૦	૨૫૦૦૦			
	૫૩૧૦૦૦	૫૮૧૦૦૦		૫૩૧૦૦૦	૫૮૧૦૦૦

વધારાની માહિતી:

	૨૦૦૫-૦૬	૨૦૦૬-૦૭
કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ કુલ વેચાણના ૨૦% છે.)	૫૦૦૦૦૦	૬૨૫૦૦૦
કાચો નફો	૩૦૦૦૦૦	૩૫૦૦૦૦
વ્યાજ અને કરવેરા પહેલાનો નફો	૧૩૫૦૦૦	૧૫૫૦૦૦
શરૂનો સ્ટોક (૧.૪.૨૦૦૫) કરવેરાનો દર ૫૦% છે.	૩૦૦૦૦	

ઉપરની માહિતી પરથી નીચે આપેલ ગુણોત્તરો બંને વર્ષ માટે શોધો અને પહેલા બે ગુણોત્તરનું અર્થઘટન કરો. (વર્ષના ૩૦૦ દિવસો ગણવાના છે)

(૧) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર	(૨) સ્ટોક ચલન દર
(૩) દેવાદારનદ ગુણોત્તર	(૪) ચાલુ ગુણોત્તર
(૫) રોકાણેલી મૂડી પર વળતરનો દર	(૬) કાર્યકારી ગુણોત્તર

અથવા

પ્ર.૪

અ) હિસાબી ગુણોત્તર એટલે શું ? તેની ઉપયોગિતા ચર્ચો.	(૦૮)
બ) નીચેની માહિતી પરથી સ્ટોક ચલનદર શોધો.	(૦૭)

ચાલુ ગુણોત્તર ૨.૫:૧ પ્રવાહિતા ગુણોત્તર ૧.૨૫:૧
 ચોખ્ખી ચાલુ મિલકતો રૂ.૬૦૦૦૦૦, બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ રૂ.૮૦૦૦૦
 કાચા નફાનો ગુણોત્તર ૨૫%, કાચો નફો રૂ.૮૦૦૦૦૦
 શરૂનો સ્ટોક આખરના સ્ટોકનો ૨/૩ ભાગ જેટલો છે.

@ @ @ @ @ @ @